

בראתי יצר הרע ובראתי

תורה תבלין

A Sharei Tefillah Publication
29 Parker Blvd. Monsey, NY 10952

שבת קודש פרשת דברים - שבת חזון
Shabbos Parshas Devarim - Shabbos Chazon
ד' מנחם אב תש"ס - August 5, 2000

לכל זמן ועת

הדלקת נרות - 7:50 * שקיעה/יום השבת - 8:08
זמן קריאת שמע/מ"א - 8:53 * צאת הכוכבים/מעריב - 8:58
זמן קריאת שמע/גר"א - 9:29 * לשיטת רבינו תם - 9:20
מי שמדליק מוקדם, אין לאחר מזמן עצם קבלת השבת (משיאמר מזמור שיר)

מדעת עליון

אלה הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל וכו' (א-א)

פרש"י לפי שהן דברי תוכחות וכו' והזכירן ברמז מפני כבודן של ישראל עכ"ל. ואיתא עוד במדרש - זהו שאמר הכתוב "מוכיח אדם אחרי חן ימצא". מהו 'אחרי'? אמר הקדוש ברוך הוא, "כביכול משה הוכיחני אחר ישראל, והוכיח את ישראל אחרי". ע"כ במדרש.
הנה ידוע שאדמו"ר הגמול'ר ישראל בעל שם טוב זצ"ל היה מקפיד מאד כנגד המגידיים שהיו מונים בדרשותיהם את חטאיהם של ישראל, כדי להטיף להם מוסר. אמר הבעש"ט, "בזה הריהם מעוררים קטרוגים ודינים נגד ישראל".
זהו שאמר המדרש, כי תוכחתו של משה רבינו אכן מצאה חן בעיני השי"ת, לפי שלא נתכווין בזה למנות לפניו ית' את חטאיהם של ישראל, אלא כדי להכניעם ולהביאם לידי תשובה. לעומת זאת, משבא לפני השי"ת, הפליג משה בשבחם של ישראל, ומנה את מעלותיהם ודרש מלפניו לעשות עמם טובות. והיינו "הוכיח את ישראל אחרי" - הוא מוכיחם מאחורי השי"ת, כביכול, שכל רצונו היה רק לעוררם לתשובה. אמנם, לא השיב אותם חוטאים - אדרבה, משבא לפני השי"ת - "הוכיחני אחר ישראל" - הוכיח לו ית' מה טוב ומה ויקר עם סגולתו, ודרש ממנו רק טובות וישועות למענם.

אל תצר את מואב ואל תתגר בם מלחמה וכו' (ב-ט)
איתא בגמ' (ב"ק לח:) לעולם יקדים אדם לדבר מצוה, שבשביל לילה אחת

כי ירושה לעשו נתתי את הר שעיר וגו' (ב-ה)

In *Sefer Yehoshua* (ד-ד) we read, "I gave Mount Seir to Esav to inherit it, and Yaakov and his sons descended to Egypt." This is strange: are the two parts of the *posuk* parallel? Is this a trade that the Jewish people can be happy about? After all, Esav's children became kings of Seir, while Yaakov's children became slaves in Egypt.

R' Aharon Bakst ZT"L explains: When an animal is born, it can stand and run and feed itself in a very short time. By the age of one year, animals such as calves and lambs practically are adults. Not so humans - a parent is not free of raising a child for two decades. Why? The answer, very simply, is that because man has a higher calling in life, his training takes longer. Man must build himself and the world, and he therefore must take the time necessary to gather all of the tools which he will need.

A similar contrast exists between Yaakov and Esav. Esav went off to inherit Mount Seir because *Hashem* had no further mission for Esav. But Yaakov and his sons? They descended to Egypt to begin the long and difficult process of growing up!

הוא היה אומר

R' Eizik of Komarno ZT"L would say:

"Miserliness is the worst character trait a person could have. While a glutton is a slave to his appetite only before he indulges, a miser, on the other hand, clings to his wealth even in his dreams!"

R' Aharon of Karlin ZT"L would say:

"We ask *Hashem* daily in our prayers to rebuild the "*Beis Hamikdosh speedily and in our days*". The truth is, that if we were to use "*our days*" wisely without wasting them, we would mightily contribute to the rebuilding of the *Beis Hamikdosh*."

R' Raphael of Barshad ZT"L would say:

"The *Beis Hamikdosh* was destroyed on *Tisha B'av* because of baseless hatred. It is, therefore, particularly important to work toward bringing peace between Jews, on this very day!"

THIS ISSUE SPONSORED BY MR. AND MRS. YANKY EDELMAN

For information please call 914-362-4380/E-Mail TorahTavlin@aol.com.

be eradicated from memory."

The Sultan was a good man. He announced that anyone who wants to find favor in the eyes of the Sultan should come to that area of trash near the *Mahkamah* and follow his lead. An enormous gathering assembled, consisting of men, women, and children. The Sultan took a bucket and climbed on top of the mound of garbage. He scooped some trash and poured it into the bucket. The Sultan's servants and only a few onlookers followed his lead, scooping the heap into buckets and carrying them outside the southern gate of the city, called "Dung Gate."

Once the pile has been cleared, the Western Wall was revealed in all its glory. The Sultan then called for the rabbi of the Jewish community and warmly asked him to rebuild the Temple. The rabbi responded, "We thank Your Majesty for his great kindness, but we wait for the Messianic King who will soon be revealed, and he will build the Temple." He did, however, request that the Western Wall be recognized as a place designated for Jewish prayer. The Sultan agreed and appointed soldiers and guardsmen to ensure that anyone who attempts to bring garbage to that spot would be incarcerated.

TORAH GEMS

אלה הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל ... במדבר בערבה וכו' (א-א)

Rashi explains that "במדבר" refers to Moshe's rebuke of *Bnei Yisroel's* sins in the desert, when they asked, "*If only we had died in the desert...*" "ערבה" refers to his censure of the incident of the *Ba'al Pe'or*, which took place in *Arvos Moav*. In this way, Moshe administered reproof through allusions, rather than embarrassing.

R' Mordechai Hakohen ZT"L, writes that one administering rebuke must speak to each individual in a manner appropriate for him. One cannot offer one piece of reproof that will encompass and relate to everyone. Therefore, when Moshe began his words of rebuke to *Bnei Yisrael*, he turned first to one segment of the populace - the *eirev rav* - who joined *Bnei Yisrael* in Egypt and were particularly stiff-necked. He spoke "במדבר" - which may be read as a combination of two words, *a sharp, critical tone*. To the rest of the people, however, he spoke "בערבה" - from the word ערב - *pleasant*. Moshe rebuked the rest of the nation in a gentle and pleasant manner so that it may enter their hearts and bring about the desired commitment and devotion.

שקדמתה בכירה לצעירה קדמתה ארבעה דורות לישראל ע"כ. ותמוה, איך יתכן שגינה הכתוב מעשיהן של הבכירה שפתחה בזנות, ואעפ"כ נקראת "קודמת לדבר מצוה"?

וביאר מרן הגמ"ר אליהו מאיר בלוח זצ"ל שנמצאים ב' רגשים המצטרפין ביחד לעשות מעשה טוב, אע"פ שהן סותרים זה את זה. הא' הוא רגש מעולה וקדוש, והשני שפל ונבזה. ובכן, באמת מעשה טוב היה כאן ודבר מצוה ממש, ואעפ"כ לרחמנא גלי שלא הכוונה למצוה בלבד היא שפעלה על בת נח לעשות מעשה כזה, אלא שסייע לה מה שהיתה לה איזה נטיה נפשית לענין זנות. ואע"פ, שאילולא זריזותה למצוה לא היתה עושה דבר מגונה, מ"מ כשהיתה כאן כוונה טובה והיתה צריכה להתגבר נגד הצניעות הנטועה בלב כל אדם, הבליגה על זה בעזרת מדה רעה שהיתה קרובה יותר לזנות. ובאשר אין מצוה מכבה עבירה, נרשם כל חלק וחלק ממעשיה, שזריזותה לדבר מצוה נתנה לה מעלה גדולה להקדים ד' דורות למלכות, ומ"מ זה הכח להיות פותחת בזנות השאיר בה, עד שבמשך כמה דורות היו בני מואב יותר קרובים לזו המדה.

מעשה אבות....סימן לבנים

ארצכם שממה עריכם שרפות אש וכו' (ישעיה א) - שייך לשבת חזון

When the Arab Sultan captured Jerusalem, he chose for himself the chamber now used by the Arab judges, called in Arabic the "*Mahkamah*." One day he looked out the window and saw an elderly woman carrying a huge sack of garbage, climbing up a heap of garbage next to the building and dragging her collection in front of the heap. The despot was furious at the woman who dared deal with such filth right under the window of his private offices. He ordered his men to bring her to him at once.

"What is this that you are doing?" he shouted. The woman tried to justify herself before the Sultan. "I am a Christian woman and I live far from Jerusalem, a two-day journey. We have a time-honored tradition, dating back to the time of the Romans, that everyone living in Jerusalem brings his garbage to this place every day, those who live in the surrounding areas bring their garbage twice a week, and those living a three-day distance from the city bring their garbage once a month."

The Sultan was awfully curious about this peculiar practice. "Why, what for?" he asked. She answered, "On this spot stood the house of the G-d of Israel, and the Romans burnt it and destroyed it. Only one wall survived, which the Roman armies were unable to take down. They therefore decreed that it should be covered with mud and garbage, so that an artificial mound be formed to conceal it. In this way, the Temple will